

دانشگاه لرستان

آیین‌نامه آموزشی و شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

* معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه لرستان *

* مدیریت امور آموزشی *

به استناد آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) مصوب جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی (ابلاغی به شماره ۲/۲۴۴۷۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۴)، شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه در راستای تسهیل امور خدمات آموزشی تدوین و در شورای آموزشی دانشگاه لرستان مورخ ۱۳۹۵/۹/۱ به تصویب رسیده و از نیمسال اول ۱۳۹۵-۹۶ لازم‌الاجراست.

آیین‌نامه آموزشی و شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه لرستان

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ ماده ۳ آیین‌نامه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، آیین‌نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود:

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط بوده، و مجری هر یک از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.

۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

۵. حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو به‌صورت تمام وقت در فعالیتهای آموزشی دانشگاه شرکت می‌کند.

۶. غیر حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.

۷. نیمه حضوری: منظور شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به‌صورت حضوری و بخشی از آن به‌صورت غیر حضوری انجام می‌شود.

۸. راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش‌آموختگی باشد.

۹. برنامه درسی: منظور مجموعه به‌هم‌پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.

۱۰. واحد درسی: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.

۱۱. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲. رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه‌های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.

۱۳. گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴. دوره کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش‌آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.

۱۵. دوره کاردانی ناپیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش‌آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.

۱۶. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۱۷. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۱۸. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

۱۹. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه‌اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۰. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاست‌گذاری بخشی دانشگاه می‌باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می‌شود و نسبت به سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی به‌منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می‌نماید. شورای آموزشی می‌تواند اختیارات مشخص شده در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. دوره تابستانی: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۲-۳: احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵ - دانشگاه موظف است، برنامه آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به‌جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به‌صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶ - دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به‌عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

گروه آموزشی در ابتدای نیمسال ورود دانشجوین هر دوره، استاد راهنمای دوره را تعیین و اعلام می‌نماید.

ماده ۷ - دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی اخذ نماید.

تبصره ۴: دانشجو هم‌زمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به‌عنوان یک نیمسال در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی‌تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی‌شود).

ماده ۸ - در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۷) می‌تواند دروس را به‌صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با ارائه مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به‌صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه در خصوص چگونگی اخذ دروس معرفی به استاد، کارآموزی و پروژه در دوره تابستان:

(۱) از ابتدای نیمسال اول ۱۳۹۵ به بعد ارائه و ثبت درس یا دروس معرفی به استاد، کارآموزی و پروژه در دوره تابستان، با درخواست دانشجو و رعایت تبصره‌های مواد ۷ و ۸ و سایر مقررات آموزشی و مالی دانشگاه مجاز است.

(۲) بر اساس ماده ۷ آیین‌نامه «نحوه دریافت شهریه توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به شماره ۲/۲۴/۸۶۱۹۸ مورخ ۱۳۹۴/۵/۶»، شهریه دوره تابستانی ۵۰ درصد شهریه ثابت هر نیمسال تحصیلی به‌اضافه شهریه متغیر واحدهای انتخابی دانشجویست.

۳) ارائه و ثبت هرگونه درس در دوره تابستان، به جز دروس معرفی به استاد، کارآموزی و پروژه صرفاً زمانی مجاز است که دانشگاه لرستان در آن تابستان مجری برگزاری دوره تابستان باشد.

۴) ارائه و ثبت درس یا دروس معرفی به استاد کماکان در ابتدای نیمسال اول یا دوم (بر اساس تقویم آموزشی نیمسال) نیز مجاز است.
۵) گروه آموزشی و آموزش دانشکده موظف است قبل از ثبت درس یا دروس معرفی به استاد دانشجو، با بررسی‌های لازم از انطباق دروس گذرانده شده دانشجو با برنامه درسی مصوب و داشتن شرایط آموزشی برای فراغت از تحصیل (در صورت اخذ درس یا دروس معرفی به استاد) اطمینان حاصل کند.

ماده ۹- چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی گروه است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می‌باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده‌اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یک‌بار و در یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه‌های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه می‌باشد.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

۱) کلیه دانشجویان قبل از ورودی ۱۳۹۳ از شمول ماده ۱۲ خارج هستند. ماده ۱۲ صرفاً برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۳ و بعد از آن اعمال می‌گردد.

۲) برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ ماده ۲۲ آیین‌نامه شماره ۱۳۸۷۱۵/و مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۲ به شرح ذیل اعمال می‌گردد:
دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب هستند.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین‌نامه می‌تواند در دوره‌های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت هم‌زمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل هم‌زمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۴- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه‌نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه در خصوص حذف و اضافه، امتحانات، تاریخ ثبت نمره درس (از جمله پروژه) و تاریخ فراغت از تحصیل دانشجویان (موضوع ماده ۲۳ و تبصره ۱ ماده ۶۴ آیین‌نامه دوره کارشناسی مصوب ۱۳۷۶/۲/۱۴ شورای عالی برنامه ریزی و نیز تبصره ۳ ماده ۱۷ و ماده ۳۰ آیین‌نامه مصوب ۱۳۹۱/۷/۲۲ و همچنین ماده ۱۴، تبصره ۲ ماده ۱۶ و ماده ۳۱ آیین‌نامه مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۲۴ و دستورالعمل برگزاری امتحانات پایان نیمسال دانشگاه لرستان):

۱) زمان حذف و اضافه (حداکثر تا دو درس حذف کردن و تا دو درس اضافه کردن) و حذف اضطراری درس (حداکثر یک درس) مطابق تقویم آموزشی مصوب هر نیمسال تحصیلی می‌باشد.

۲) مدرس هر درس موظف است گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت هفت روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت موقت و سه روز بعد از آن ثبت نهایی نماید.

۳) دانشجویی که نسبت به نمره ارزیابی درس تقاضای تجدید نظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت سه روز از تاریخ اعلام موقت نمره، تقاضای تجدید نظر خود را از طریق سامانه آموزشی دانشگاه ثبت نمایند. مدرس هر درس نیز موظف است ظرف مدت دو روز، از تاریخ دریافت تقاضای تجدید نظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت نهایی نمایند.

۴) نمرات دروس پروژه، تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه مصوب با پروژه و تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز از تاریخ پایان امتحانات به نمره قطعی تبدیل شود. تاریخ فراغت از تحصیل این دسته دانشجویان در پایان نیمسال اول سی‌ام بهمن ماه ثبت می‌گردد. در صورتی که به هر دلیل نمره دروس مذکور ظرف حداکثر ۴۵ روز از تاریخ پایان امتحانات اعلام و ثبت نگردد، دانشجو ملزم است واحد درس را با رعایت سقف واحد در نیمسال بعد مجدداً انتخاب نماید و نمره نهایی در نیمسال اخیر ثبت و با همان تاریخ (تاریخ ثبت نهایی نمره) فارغ‌التحصیل می‌گردد. مهلت ثبت نهایی درس کارآموزی که معمولاً در نیمسال دوم هر سال ارائه می‌شود تا پایان شهریورماه می‌باشد. مسئولیت نظارت بر این موضوع بر عهده مدیر آموزش و معاون آموزشی دانشکده است.

۵) مدرس درس موظف است برگه‌های امتحانی هر درس را به‌عنوان سابقه درس، حداقل تا یک نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

۶) برگزاری امتحان کتبی پایان نیمسال صرفاً در زمان‌های ثبت شده در سامانه آموزشی و بر اساس تقویم آموزشی دانشگاه مجاز است. نمره درس پس از قطعی شدن غیرقابل تغییر است.

۸) حضور استاد درس در جلسه امتحان الزامی است. مسئولیت برگزاری امتحانات بر عهده گروه آموزشی ذی‌ربط و نظارت بر حسن اجرای امتحانات پایان نیمسال هر دانشکده بر عهده معاون آموزشی دانشکده می‌باشد.

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

۱) برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و در

دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ سال است.

۲) برای کلیه دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی ۱۳۹۱ حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۶ سال است.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، پروژه، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه‌نامه ماده ۱۴ انجام می‌شود.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره‌های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیرموجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به‌عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره ۳: دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند، به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

حداکثر مهلت ارائه مدارک معتبر به آموزش دانشکده برای حذف پزشکی درس یا دروس نیمسال پنج روز پس از برگزاری امتحان درس مربوطه است و اداره آموزش دانشکده موظف به رعایت این بند می‌باشد. مدارک لازم برای تقاضای حذف پزشکی شامل: تکمیل فرم مربوطه، کارت ورود به جلسه امتحانی، کارنامه کل، مدارک معتبر پزشکی می‌باشد. به پرونده‌های ناقص ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذرانند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱ صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند نمی‌شود.

ماده ۱۹- چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

(۱) برای کلیه دانشجویان قبل از ورودی ۱۳۹۱ حداکثر نیمسال‌های مشروطی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب است که دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

(۲) برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ حداکثر نیمسال‌های مشروطی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می‌تواند تا زمانی که مشروط نشود به تحصیل ادامه دهد؛ در غیر این صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۰- دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی زایمان دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲: مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴: دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده و تبصره‌های مندرج در آن بهره‌مند شود.

ماده ۲۱- ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۲- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک‌بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد؛ در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۲۳- دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

(الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه؛

(ب) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه؛

(ج) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور؛

(د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده.

تبصره: دانشجو در هر دوره تحصیلی برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۴- تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵- تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۶- میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

ماده ۲۷- انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک‌بار امکان‌پذیر است.

ماده ۲۸- معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

تبصره ۲: معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم‌عرض زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیرحضوری؛

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری؛

ج) غیرحضوری به غیرحضوری.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه (دستورالعمل اجرایی معادل‌سازی واحدهای درسی):

۱) معادل‌سازی و پذیرش دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلاً در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی گذرانده‌اند با نظر گروه آموزشی و با رعایت شرایط ذیل مجاز است (معادل‌سازی برای پذیرفته‌شدگان بدون آزمون انجام نمی‌شود):
۱-۱) دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بوده و پذیرش دانشجو در آن از طریق آزمون سراسری باشد.

۲-۱) تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه (سرفصل) مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی باشد.

۳-۱) بیش از پنج سال از زمان اخذ درس مورد تقاضا برای معادل‌سازی نگذشته باشد.

۴-۱) معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های هم‌عرض به شرح ذیل صورت می‌گیرد:

۱-۴-۱) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه‌حضوری یا غیرحضوری؛

۲-۴-۱) واحدهای گذرانده دانشجوی نیمه‌حضوری به نیمه‌حضوری و غیرحضوری؛

۳-۴-۱) واحدهای گذرانده دانشجوی غیرحضوری به غیرحضوری.

۵-۱) معادل‌سازی دروس عمومی، اختیاری، اصلی، پایه و تخصصی که دانشجو با نمره ۱۲ و یا بالاتر در سایر دانشگاه‌ها گذرانده است، در دانشگاه لرستان با نظر گروه آموزشی و به شرح ذیل مجاز است:

۱-۵-۱) معادل‌سازی دروس عمومی، اختیاری، اصلی، پایه و تخصصی که دانشجو در دوره‌های روزانه و نوبت دوم دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی (دانشگاه‌های دولتی) گذرانده است، مجاز است.

۱-۵-۲) معادل‌سازی صرفاً دروس عمومی که دانشجو با پذیرش از طریق آزمون سراسری در دوره رسمی دانشگاه پیام نور، فرهنگیان، فنی حرفه‌ای و مراکز تربیت معلم گذرانده است، مجاز است.

۲) معادل‌سازی دروسی که دانشجو در دانشگاه‌های غیردولتی، غیرانتفاعی، علمی کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی و پردیس‌های خودگردان دانشگاه‌ها گذرانده است، مجاز نمی‌باشد.

۳) دانشجویی که تغییر رشته داده است دروسی که در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هریک از آن دروس نیز از ۱۲ (دوازده) کمتر نباشد.

۴) در صورت انتقال دانشجو، واحدهای گذرانده او در مبدأ که با نمره ۱۲ و بالاتر می‌باشد عیناً در مقصد پذیرفته می‌شود. پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲ دانشجوی انتقالی با نظر گروه آموزشی مجاز است.

تبصره ۱: تمام نمرات درسی دانشجوی انتقالی (در موسسه مبدأ و مقصد) اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی عیناً در کارنامه او ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

۵) پذیرش کلیه دروس قابل تطبیق با نمرات ۱۰ (ده) و بالاتر دانشجوی شاهد و ایثارگر مهمان، تغییر رشته، انتقالی و انتقالی توأم با تغییر رشته توسط دانشگاه الزامی است. تشخیص قابل تطبیق بودن دروس در صلاحیت گروه آموزشی ذی‌ربط است.

۶) واحدهایی که دانشجوی میهمان در یک دانشگاه می‌گذراند، عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدأ ثبت می‌شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل منظور می‌شود.

۷) به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

۸) نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو (به جز دانشجوی میهمان) در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی‌شود؛ ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می‌شود.

۹) ارزش واحدی درس یا دروس معادل‌سازی شده نمی‌تواند بیش از ارزش واحدی درس یا دروس گذرانده شده قبلی دانشجو باشد؛ ولی معادل‌سازی یک درس به جای دو درس با همان ارزش واحدی و بالعکس با نظر گروه آموزشی مجاز است.

۱۰) حداکثر واحد قابل تطبیق و پذیرش برای دانشجو (به جز دانشجویان میهمان و یا انتقالی) نباید بیش از ۵۰٪ کل واحدهای درسی رشته و دوره تحصیلی باشد.

۱۱) معادل‌نمراتی که در معیار صفر تا چهار باشد بدین قرار است: صفر=مردود/ یک=ضعیف (مردود)/ دو=متوسط (معادل ۱۲)/ سه=خوب (معادل ۱۴)/ چهار=عالی (معادل ۱۷).

۱۲) گردش کار درخواست معادل‌سازی به‌قرار ذیل است: درخواست دانشجو به اداره پذیرش و ثبت‌نام برای اخذ ریز نمرات دروس گذرانده شده قبلی/ ارسال ریز نمرات به گروه آموزشی/ بررسی و تأیید دروس معادل‌سازی شده در فرم مربوط توسط گروه آموزشی/ بررسی و تأیید فرم ارسال شده گروه در آموزش دانشکده و ثبت دروس در سامانه آموزشی گلستان (با کد گروه درسی دو صفر و هر حداکثر ۲۰ واحد در یک نیمسال و در ابتدای تحصیل دانشجو)/ بررسی و تأیید فرم معادل‌سازی توسط معاون آموزشی دانشکده و ارسال به مدیریت امور آموزشی/ بررسی نهایی در اداره پذیرش و ثبت نام و اداره امتحانات و ثبت نمرات دروس معادل‌سازی شده.

۱۳) اخذ شهریه دروس معادل‌سازی شده دانشجو تابع مقررات مالی دانشگاه لرستان می‌باشد.

ماده ۲۹- ملاک دانش‌آموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده

است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۰- در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه:

- ۱) کلیه دانشجویان قبل از ورودی ۱۳۹۱ با گذراندن ۷۰ واحد قبولی و معدل کل ۱۲ یا بالاتر می‌توانند مدرک کاردانی اخذ نمایند.
- ۲) کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ با گذراندن ۶۸ واحد قبولی و معدل کل ۱۲ یا بالاتر می‌توانند مدرک کاردانی اخذ نمایند.
- ۳) کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۳ و بعد از آن با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی با نمره قبولی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) و میانگین کل دروس گذرانده ۱۲ یا بالاتر می‌توانند مدرک کاردانی اخذ نمایند.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد، در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می‌شود.

ماده ۳۱- تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هر گونه پاسخ گویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳- این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم‌الاجرا است و تمام آیین نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می‌شود.